

PERIÓDICH SATÍRICH,
 HUMORÍSTICH, DE-BUSTEAT Y DITEBABI
 DONARÁ AL MENOE UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 QUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

Números atrassats 4 quartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 rals.
 Cuba y Puerto Rico, 16.—Estranger, 18.

CAPS DE BROT.

LLEÓ FONTOVA.

Aplom, sobrietat, bon tó,
 humorisme inagotable;
 és un cómich admirable
 y un artista de debó.

Tot quant pot dirse, s' ha dit
 d' aquest actor exemplar:
 ni 's pot ser més popular
 ni ab més justícia aplaudit.

LA SOGRA.

¡Qué tanta caramada!
 Ja estich cansat de sentir tot lo sant día la ma-
 teixa cansò; ¡prou injusticias! ¡s' han acabat las
 parcialitats y las calumnias!
 Vull restablir la veritat al seu primitiu esplendor,
 donant á cada hú lo que siga seu....
 Espérinse, que prencch ayre, per llensar lo crit
 ab tota la forsa possible... ¡Ara!... ¡va!
 ¡¡¡Vivan las sogras!!!

Sembla que 'm trobo una mica descarregat de
 conciencia; aquest crit me reconcilla ab mí mateix.
 ¡Pobras sogras!
 Ja poden buscar y meditar y reflexionar tant
 com vulguin: no trobarán ningú que s' haja vist
 tant atropellat é insultat com ellas.
 ¡Qué compón lo que s' ha dit de 'n Cánovas!
 No hi ha sogra, per pacífica y ben domesticada
 qu' estigui, que no se 'n haja sentit deu mil vegada
 més que 'l guerxo malaguenyo.
 ¡Quins insults! ¡quinas grosserías! ¡quins ditxa-
 ratxos més ordinaris!

Lo qui li fa més favor, s' aconsola tractantla de
 fiera ó de cocodrilo.

Ara, 'ls que no gastan cumpliments, no ho pre-
 guntin; lo seu diccionari es nutrit, enérgich, ma-
 gotable.

Sembla escrit ó recopilat per una associació de
 carreters y cabecillas retirats de la classe de
 presbitres.

Y tot ¿per qué?

¿Es realment veritat tot lo que diuhen d' ellas?
 ¡Qué ha de ser, sants cristians, qué ha de ser!
 Escoltin, escoltin y fassinme 'l favor d' esga-
 rrifarse.

La sogra, per si acás no ho sabían, es la mare de la dóna.

Lo que més estima una mare en aquest món, son los fills y las fillas: després segueixen los trastos, després lo marit, després lo gat, etc., etc. Tot lo sèu carinyo, tot lo sèu afecte está concentrat en aquestos sers y en aquestas cosas, que forman lo complement... ¡qué dich lo complement!... lo tot de la sèva existencia.

Se li espatlla un trasto; ¡'n volen de crits y lamentacions!

Se li deteriora 'l marit; ¡Verge Santíssima!

Li fuig lo gat; ¡Reyna dels àngels!

¡Calculin, pues, lo disgust, la pena, l' inconsolable dolor que ha de passar quan li prenen una filla!

Sí; li prenen: perque, per una mare, ja 'n pot ser de bonich lo porvenir qu' espera á la sèva filla, ja 'n pot ser de segura la sèva felicitat; en lloch estarà tant bè com al costat sèu, al costat de la que li ha donat la vida, que li ha posat lo primer vestidet, y qui li ha propinat la primera surra.

Sí; la filla que 's casa, es una filla que li prenen, que li roban...

Y ¿quí es lo lladre?

'L gendre: 'l gendre fatal, que ab las sèvas paraulas ha girat lo cervell de la noya y li ha inspirat aquella passió que la induheix á estimarlo més á n' ell que á sa mare mateixa.

¿Qué tè de particular, donats aquestos antecedents, que la sogra miri al gendre com á un enemich mortal, y procuri aconsellar carinyosament á la sèva filleta, sustrayentla de la influencia del esparver ab calsas que li ha robada?

Vels 'hi aquí perque 'ls gendres diuhen tant mal de las sogras. Ells, al casarse, 's figuran que podrian fer ballar á la dóna á la mida del sèu gust, y 's troban ab un àngel tutelar que la ampara, y que ensenya cada circh minuts las moltas unglas que tè y las pocas dents que li quedan.

Altres homes las enfilan per un altre cantò.

Soportan bonament que la sogra protegeixi á la dóna ab la sèva augusta sombra; pero no volen permetre que la *vella*—com li diuhen ells—se figui en camisas d' onze varas y en calsetets de dotze bastons, mirant si venen tart, si gastan misteriosament y si escriuhen cartetas d' amagatotis.

¡Qué tal! Abusant de la ignocencia de la pobra esposa, ells se fan compte de que podrán fer lo que 'ls passi pèl magí, sense oposició ni inconvenients de cap classe, y perque troban que la sogra, que tè experiencia y sab lo qu' es lo món, los descubreix los sèus enredos y 'ls atrapa las sèvas camándulas, posan lo crit al cel, blasfemant y dihent atrocitats contra una pobra anciana, que no fa més que cumplir extrictament ab la sèva obligació...

Y aixís es com la sogra se fa enemichs, y aixís es com la sèva mala anomenada ha anat augmentant.

Per altra part, la informalitat y superxeria dels marits, ha contribuít també en alt grau á fer més y més espessa l' atmósfera calumniosa que rodeja á la sogra.

¡Quí no ha vist als homes quan festejan á la que després serà la sèva dóna! ¡Quí no ho ha vist!...

No 's dedican tant á n' ella com á la mamá: sobre tot la mamá; que segui bè, que veji bè la funció, que no la fassin caminar depressa, que no

li toqui massa 'l sol: la miman, la cuydan, la atenen millor que á una criatureta de dos anys.

Vè 'l dia del casament, la mare de la nuvia passa á ser la sogra y ¡adios mimos; adios consideracions! Ningú 's recorda d' ella, sempre fanosa, sempre molesta, es lo burro dels cops, l' últim soldat de la companyia.

¡Es clar! Llavoras l' home ja tè lo que buscava: ja ha robat la filla y ¿qué n' ha de fer de la mare?

Llavoras es la fiera, la hiena, la mala sombra, la destorba quèntos, la cócora, la rémora, la peste, la..... en fin, la cosa més dolenta y abominable de la creació.

¡Pobras sogras!

No 'us espantéu: fins ara, en lo coro dels gendres, no hi ha hagut una sola véu discordant. Las diatribas que 'us regalavan eran formuladas *némine discrepante*, entre l' aplauso universal dels marits de *ambos hemisferios* y de Mallorca.

Aixó ja s' acabat: jo 'us defensarè, ab tot lo cor, ab tota l' ànima, ab tots los sentits que Dèu m' ha donat y 'ls que 'm dongui d' aquí endavant. No 'us amedrentéu: la mèva véu omplirà l' espay pregonant las vostras virtuts, revelant las picardias de que sou víctimas y fent que tot lo món avergonyit, acorralat, ab la cara á trossos, cayga plorant als vostres peus, aclamantvos ab entusiasme y cridant per plassas y per carrers:

¡¡¡Vivan las sogras!!!

¡Veyám si aixís consegueixo que la mèva reventi de satisfacció y 'm deixi estar tranquil!...

A. MARCH.

LA DEL PRIMER PIS

¿Vostés no la coneixen? ¿No?

Donchs créguin qu' es una xicota que val totas las pelas.

¡Quína cara!

¡Com si la vejés! Lo nasset sembla..... no, no sembla res; es un nas que no n' hi ha un altre en tot lo mon de tant bonich.

¿Y la boca? Es un estutxet de satí vermell en que hi guarda dos fils de perlas que Dèu ni dò.

Pero ¿y 'ls ulls? ¡quins ulls! Negres com la cara d' un carboner y grossos com la boca de una peixatera (que la tingui grossa).

¿Y 'l cos? ¿y 'l?... Prou, perque si anava passant revista de tot' ella, 'ls faría agafar set.

En suma que la xicota es un modelo.

Aixó en lo físich, are en lo moral... Los vehins la portan entre llenguas, que á mí mateix, que soch incapás de pensar mal de ningú, 'm van posar sobre alarma fentme notar la vida *irregular* que duya.

En efecte, vaig notar que tot sovint estrenava trajes d' última moda, y com l' agulla no dona per tant, vaig créure que hi havia misteri, y 'm vaig proposar descifrarlo.

—Aquí hi ha d' haver un home (vaig pensar); pero veus' aquí 'l ser mal pensat... Me vaig equivocar; no hi havia un home, n' hi havían dos.

Jo un dia la vaig sorprendre despedint á un *vellet*, ab molt carinyo, y vareig pensar: «Tenir amor á un home aixís no es possible, á menos que no siga per l' interés... Conseqüencia; *aquest paga l' amor.*»

Un altre dia pujava jo l' escala y 'm topo ab un fulano de cara sospitosa que portava quartos á la má. Entro á casa, surto al balcó, y en lo del primer pis estava la vehineta mirant com se 'n anava aquell pillet y anátsenhi l' ánima darrera.

Allavors vaig pensar: «Aquest no fá cara de tenir un xavo partit pèl mitj, y ella se 'l mira aixís? Aixó no pot ser altra cosa sinó que l' estima. Conseqüència: *á n' aquest li pagan l' amor.*»

¡Bravo! Ja sabem alguna cosa ¡pero are vè 'l bó! Jo tinch un mal vici; soch jugador; (eh, no ho fassan corre) y fa uns quants días, cansat d' estar de malas en lo garito de sempre, vaig pensar; vesten á jugar á un' altra casa. A Barcelona ray que n' hi ha per triar...

Entro á un' altra casa, y 'ls primers punts que se 'm presentan á la vista ¿quí dirán qu' eran? Los fulanos de la fulana del primer pis.

Lo vell era banquer; lo jove un trist punt; lo vell guanyava sempre, 'l jove sempre perdía.

Torno al dia següent, y torno á trobar als meus vehins per passiva, y lo mateix, lo jove perdía, lo vell guanyava.

Me va xocar y vaig tornarhi molts días consecutius, y per regla general sempre succehia lo mateix.

Allavors vaig veure las evolucions que poden fer los diners. Feyan felissas á tres personas los mateixos diners sempre.

¿Cóm? ¡Molt fácil! Lo vell dona quartos á la noya; la noya al jove; 'l jove juga dant ocasió á que 'ls hi guanyi 'l vell, qui 'ls torna á donar á la noya, la noya al jove, etc., etc... ¿ho han comprés?

Donchs ja ho saben; si algú de vostés té quartos y vol que siguin aprofitats, vinguin á casa y 'ls presentaré á la vehina del primer pis.

¿Qué diu, que ignoran ahont es á casa?

Donchs preguntinho al meu sastre qu' está fart de venir.

JOAQUIM MONTERO.

UN TIPO.

Vesteix á l' inglesa
d' un modo extremat;
inglés es son sastre,
¡cóm no 'l paga may!
Per darse importancia
parla castellá,
y diu á tot bitxo
mon cher y *au revoir*.

Al sortir de casa
ja una hora ha passat
estudiant posturas
devant del mirall.

Passa tot lo dia
ab altres companys
davant de ca 'n Llibre
parlant de caballs.

Si una senyoreta
se 'l mira, ¡ja está!
ja 'l tenim tot manso
anantli al detrás.

Frente al balcó d' ella
sempre está plantat
sent fácil de pendre 'l
per municipal.

Tant punt té algun cuarto
va á llogá un caball
y al trot se passeja
carré amunt y avall.

Passant devant d' ella
tot d' un cop li cau

un raig d' agua sobre
que 'l deixa negat.

Sent una gran rialla,
mira cap á dalt,
y al veure qu' es d' ella
fuig tot escapat.

S. U. S. T.

PICADILLO.

¡No faltava més! ¿Quí me n' havia de fer estar? Inútils foren los prechs de la dóna ni las amenasas de la sogra.

—Mátim, vaig dirli, pero deixim anar al ball.

¿Y no hi havia d' anar? Senyor, ¿per qué m' hauria fet planxar la trona y per qué hauria donat tarjeta á la Cinta, que entre paréntesis es una modista del hú?

A las onze entrava al Liceo, en qual punt y en qual sala de ball vaig recullir los diálechs que copio *ad pedem literæ*.

Un senyor vell que anava ab una máscara molt jove y divertintse, va trobar á un amich:

—Joan, li diguè, ¿tú també per aquí?

—Es clar, home, vinch á veure si 'm *distrech...* los anys.

Mentres tocavan un ball, un xitxaretlo sech y esgroguehit s' acostá á la Cinta y va dirli:

—¿Qué no vols ballar aquesta *malicana*?

—Fuig home, li diguè ella, que per cert sab ventarse las moscas, no tinch ganas de *ballarla magre*.

Tambè tot contemplant las parellas que ballavan, vaig trobar al Alfonso, un casat de poch, que anava ab una fulana.

—¿Y la dóna? vaig preguntarli.

—¿Y la tèva? va dirme descubritme la *factura*.

—Ah, noy, s' han de quedar á casa; aquestas cosas no está bè que las vegin.

Al revès de nosaltres ne vaig veure un altre que tota la nit va anar ab la senyora agafada del bras y passejantla amunt y avall del corredor.

—Benet, vaig cridarli—¿qué fas?

—M' aburreixo, 'm diguè á mitja véu.

—¿Donchs per qué venías?

—Precisament per aburrirme. Vull veure si fastidio á la dóna y d' aquest modo un altre dia no 'm donará torment per venir.

Un bolsista 'm deya:

Aixó dels balls es com la bolsa; tant aviat *puja* com *baixa*; uns *prenen* y altres *donan* y molts vegadas quan se diu *fet*, se tocan las conseqüencias d' una *mala jugada*.

A un senyor que 'l vaig trobar al comensar lo ball ab una máscara molt grossa y que després anava ab una dóna molt flaca, tocantli l' esquena vaig dirli:

—Senyor Pau vosté ho enten.

—Ah, sí, fillet, va dirme, ja ho diu lo ditxo: qui 's menja la carn, també s' ha de menjar los ossos.

Al sortir, y quan me disposava á esperar á la

Cinteta per anar á sopar, un gran xibarrí 'm va distreure y 'm feu acudir al lloch d' ahont sortian los crits.

¡Espectació general!

La mèva sogra, que havia anat al ball d' *incognit*, se barallava ab un home, porque 's resistia á pagarli 'l sopar!

Fíhinse de las sogras! J. REIG Y V.

EL AÑO PASADO (1)

DE D. JOSEPH IXART.

Se tracta aquesta vegada de un llibre de crítica. Y fer la crítica de la crítica, sobre no ser usat, resulta sempre una mica difícil.

Pero es precis donar quan menos una idea del llibre del Sr. Ixart.

Está compost de una colecció d' articles sobre bellas arts y literatura y sobre costums, que 's relacionan ab aquestas dos branques dels coneixements humans. Lo més notable de lo que va succehir l' any passat ocupa la ploma del escriptor, que 's mostra abundant, sense ser superficial; coneixedor de las materias que tracta, sense ferse pesat; lleuger en la forma y conciensut en lo fondo.

Ja poden contar, donchs, que un llibre aixís se llegeix y 's torna á llegir... y després se guarda, ab la seguretat de renovar al cap de poch temps ó de molt, las emocions literarias y artísticas del any 1885.

Jo 'l comparo á una d' aquellas personas de bon tracte y de conversa amena, que 's fan simpáticas y qual companyia 's desitja y s' apeteix. Ja 'n poden tenir de pressa... Las troban pel carrer y las deturan per ferhi petar la xarradeta. ¡Sempre tenen cosas novas per dir!.. y las diuhen tant bé!..

Entre la crítica encarcarada que casi may ensenya res sinó la pedanteria de qui l' escriu y aquests articles lleugers, plens de bon sentit, de bon gust y de coneixements; entre la doctrina pedantesca y la flexibilitat que suposa 'l dir las cosas atinadas de una manera amena y agradable, l' elecció no es gens difícil.

Lo Sr. Ixart ensenya com puga ferho 'l primer crítich; pero al mateix temps deleita. Si tingués més acritut seria un Fígaro; pero ell encare que punxi, no 's proposa mortificar. Tampoch té per objecte ensenyar nimiamment als autors ó artistas á evitar defectes, sinó acostumar al públich á coneixe'ls, segur de que l' atmósfera de la opinió, un cop educada, influirá més en aquells, que totas las advertencias del crítich.

Hi ha en lo llibre articles de costums de primera. Exemples: lo *diletante* que se 'n va al quint pis del Liceo, á sentir al gran *tenor*, com també 'ls *sabis de llibreria*. Hi ha estudis conciensuts com lo que tracta del us de la llengua castellana á Catalunya y la rahó de porque 'ls catalans tenen preferencia per la seva llengua, quan escriuhen obras castellanas. Hi ha, en fi, criticas de obras literarias y de quadros fetas ab una tal conciencia y ab una independencia de criteri tant singular, que no pot menos de admirarse la penetració exquisida del autor y l' art difícil de dir sempre ab tota justesa lo que vol dir, y tant sols lo que vol dir.

En una paraula, llibres aixís contribuheixen á la cultura de una ciutat, tant é més que las obras que 'l motivan y de que s' ocupa.

J. R. R.

(1) Un tomo. 'S ven á ca'n Lopez. Preu dos pessetas.

Burlant la prohibició terminant de nostre estimat director, D. Joseph Roca y Roca, que no volia per cap concepte que la ESQUELLA parlés del estreno del seu drama *Mal pare!* enviém á la imprenta aquestas ratllas, no per fer la crítica de l' obra, que aixó ja sabem que 'ns está vedat; pero sí per consignar l' éxit satisfactori, inmens que va tenir lo seu estreno, á pesar de tots los obstacles y contratemps.

Va ploure tot lo día y una part de la nit y aixó va fer que la concurrencia no sigués molt numerosa: un dels actors estava ronch y tingué de demanar la indulgencia del públich. Al final del primer acte, una criatura de dos anys que surt, va descompondre, plorant, lo final del acte primer: al acabarse una escena interessant del acte segon va caure una tauleta; pero aquí s' acabaren las contrarietats. Al terminarse l' acte segon lo públich va cridar al autor; l' acte tercer fou per ell un triunfo: cridada al terminarse l' hermosíssima escena de 'n Sistachs, una de las millors de l' obra; cridada tres cops al final del acte, y cridada de nou al final del drama.

L' últim acte surtí una mica descompost, á causa, sens dupte, de la precipitació ab que l' obra tingué d' ensajarse. La execució, en general, molt ajustada, doná á comprendre l' efecte que produhirá 'l drama del Sr. Roca, en las representacions successivas.

Y no 'ls dihem res més.

La crítica no hém de ferla nosaltres, ja la farà 'l públich.

De moment tant sols los dirém una cosa, y es que demá dissapte 's dona la segona representació de *Mal pare!* y es de creure que, desaparecuts los contratemps qu' hém mencionat, la representació de demá será 'l verdader estreno.

No deixin de assistir al *Teatro de Novedats*.

PENAS AMARGAS.

¿Qué tèn Don Jaume, l' apotecari,
que fa vuit días no 'l véu la gent?
¿per qué á sa casa no pot entrarhi
ningú riguent?

¿Qu' es lo que busca per sa xaveta
que s' está sempre tancat tot sol?
¿per qué á sa filla qu' es tant guapeta
fa portar dol?

¿Cóm es que 'l pobre tot lo jorn plora
llensant per casa queixosos lays?
¿quina es la causa porque á cada hora
tinga desmay?

¿Son aquests cambis segura proba
de que va perdre molt de diner?
¿es que algun *tipo* l' amor li roba
de sa muller?

¿Potsè 'l contrista, per sa desgracia,
la trista pérdua d' un fill hermós?

¿Es que fa días que anant á Gracia
va perdre 'l gos!

LLUIS CASELLAS.

VIATJE Á SARRIÁ.—Precaucions.

Fer testament.

tencia á certs periodictxos, trayent sobre las taulas á determinadas personalitats, y empleant un llenguatje tabernari. Lo públich, sempre sensat, va demostrarli 'l seu desagrado.

De manera que l' *Otelo* ó 'l *moro de magnessia*, ni ab magnessia va poder desbotar.

¡Vaya uns enfts literaris!

Diumenje va posarse la primera pedra de una nova iglesia que 's construhirá al Poble Sech.

Dintre de la mateixa va enterrars'hi un exemplar enter del *Correo catalán* y un tros del *Brusi*... un tros tant sols, perque diu que no n' hi cabia més.

¡Vaya una ocurrencia!

Sí temps á venir se desenterra aquella primera pedra—que tot podria ser, ja que 'm sembla que las iglesias, com més anirá, menos seguras estarán—al veure aquesta anomalia, dirán los que practiquin l' operació:

—En aquell temps hi havia grans batussas entre carlins y mestissos; pero l' órgano de aquests últims, ó siga 'l diari de 'n *Brusi*, no hi era tot.

Y 'ls ossos de 'n Mañé y Flaquer y de 'n Cornet y Mas se remourán dintre del sepulcre.

S' assegura qu' en Gil Maestre 's presenta candidat á diputat á Còrts per Barcelona.

¡No li arrendo la ganancia!

En Gil Maestre, si s' hi posa, será capás de acabar ab los lladres; pero ab los timadors electorals...

¡Aquí 'l vull veure!

ESQUELLOTS.

La crisis es poch menos que general: l' industria está paralisada; 'ls magatzems dels fabricants están atestats, y 'l porvenir es negre, molt negre...

Donchs sobre aquest fondo s' hi destaca la figura de un comissionat de subsidi que se 'n va á buscar carronya als apurats industrials.

En Camacho es l' únich que fa pedidos; pero no de géneros... De quartos.

Recullit lo día del estreno del drama «*Mal pare!*», avants de tirarse teló:

—¿Quí será aquest *mal pare?* preguntava un jove.

—Ja 'm sembla endavinarho, responia un altre. Será algun gueto que no voldrá donar quartos al seu fill.

Segons veig en un periódich, se fan barcos de paper, pianos de paper, colls y punys de paper, rodas de carril de paper... etc., etc.

Donchs are han comensat á usarse teuladas de paper, que tenen sobre las de teula la ventatja inmensa de ser més lleugeras.

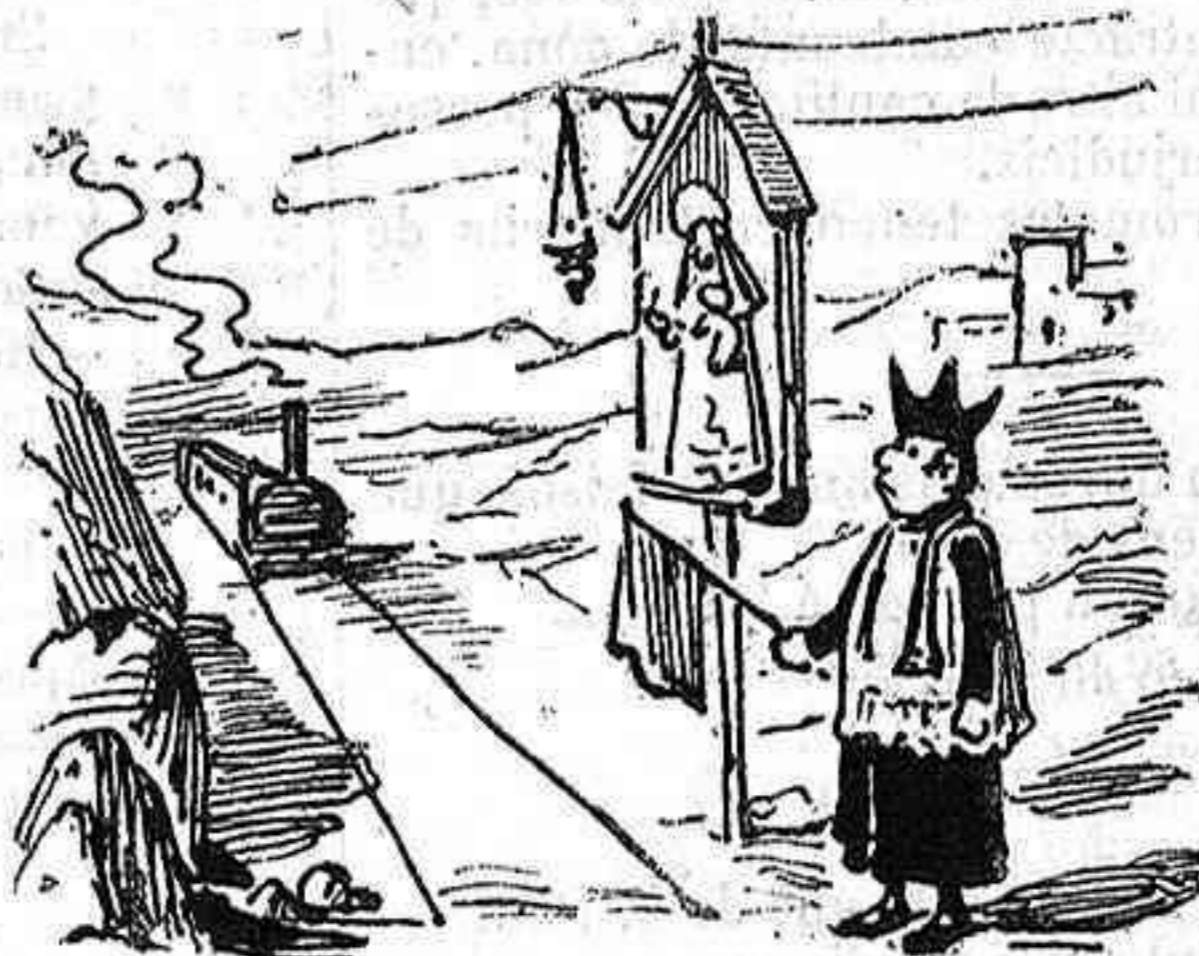
Afegint á tots aquests usos, l' us casi universal del paper moneda, tindrem que no hi ha casi res al món que fassi més paper que 'l paper.

Com saben nostres lectors no assistim fa algun temps al Teatro Romea, perque aquella empresa s' obstina en no considerarnos com als demés periódichs de la localitat.

Aixó fa que no assistissem al benefici del aplaudit actor Sr. Fuentes; pero, segons se 'ns ha dit, ab tot y serho tant, no va poder lograr que passessin dos esperpentos, originals de un cert tipo *originalissim*, que 's dedica á fer la compe-

Confessarse.

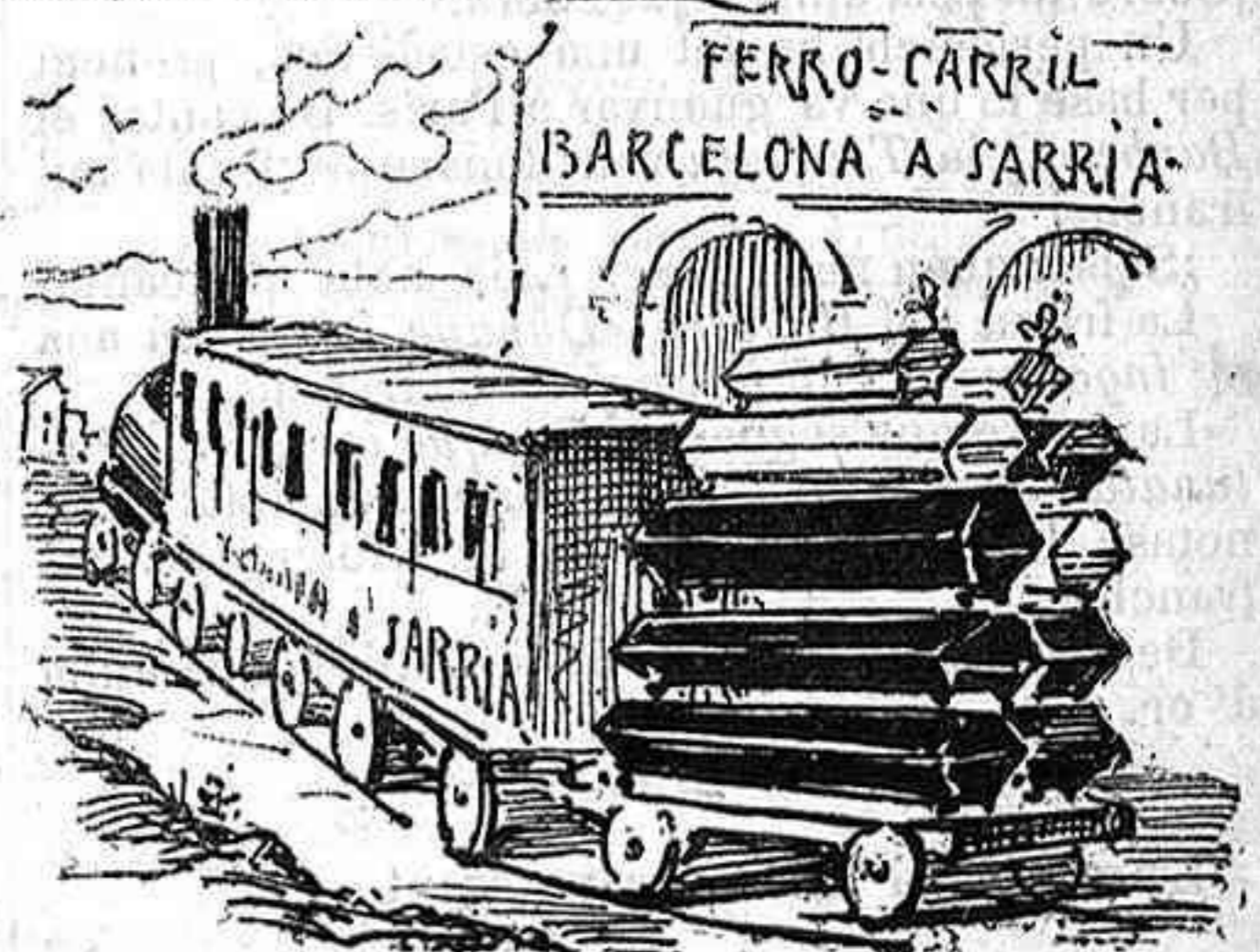

Los guarda-agullás que l' empresa hauria de posarhi.

S' ha mort á Madrid una coneguda persona... ¿de qué dirían?... ¡De haver tret la rifa!

Sí senyors: y no 'ls assombri.

Va treure la rifa, y com que no podia dormir, se passejava en camisa, per ferse passar

Y un vagó aixís á cada tren pèl que pogués ser.

la calor que li havia produhit l' entussiasme, y un dia...

Res: ell va treure la rifa.

Y una pulmonia 'l va treure á n' ell...

Del món.

Ja 's torna á remoure la qüestió de la reforma de Barcelona, y ja tornan á sortir los destorps, los entorpiments de sempre.

Los uns están pèl plano de Cerdá, los altres s' inclinan á favor del del de 'n Baixeras, y entre Baixeras y Cerdá, no 's fa la reforma.

Are l' ajuntament surt ab un projecte nou. Y ja serán tres á barallarse.

De manera que si no vè un terremoto, lo que es á la vella Barcelona no la reforma ningú.

Barcelona es una gueta rondinaire, qu' entremitj del rumbo del Ensanxe no vol mudarse 'l vestit.

Porta encare 'l *traje* del temps del Conde d' Espanya, y fa un paper ridícul.

Cassat al vol, al sortir de la sessió del Ajuntament, en que va tractarse de la reforma:

—¿Sabs quina amplada 's donará als nous carrers de reforma?

—Sí. En Rius y Tauler se posará al centro de lo que ha de ser carrer. Un dependent del municipi li estirará la patilla dreta; un altre dependent la patilla esquerra.... y 'l carrer tindrà l' amplada máxima de las patillas de D. Francisco.

En un poble de las Vascongadas s' está instruhint una causa criminal per demès curiosa.

Se tracta de dos individuos, casats tots dos, que van firmar un contracte cambiantse la dòna, entregant un d' ells al altre la cantitat de 250 pesetas per danys y perjudicis.

¡Vaya quinas brometas tenen certs marits de las Vascongadas!

Diu que circulan duros dels antichs falsos, que per dintre están plens de plom.

¡Duros que portan un perdigó á l' ala!...

¡Ja es fins ahont se pot arribar!

¡La Patti!

Aquests días no 's parla més que de la Patti.

Per lo bè que canta y pèls diners que cobra, ¡Sobre tot pèls diners que cobra!

Un periódich ha fet una estadística, prenent per base lo que va guanyar á París. De cantar el *Barbero* y la *Traviata* van donarn'hi ¡trenta mil franchs!

¿Saben quàn guanya per cada nota que canta?

La frasse del *Barbero* «*Dunque io son, tu non m' inganni*» tè vuit notas y val 36 franchs.

La frasse que segueix; «*Dunque io son la fortunata*» tè un petit trino y reuneix un total de 37 notas. Per consegüent val la friolera de 222 franchs.

De manera que la boca de la Patti es una mina d' or.

La moneda d' or ha desaparecut.

La de plata va desapareixent.

¿Y donchs qué queda?

Moneda de coure de la que 'ls castellans ne diuhen *perros*.

Lo que succeheix, francament, son cosas de aquesta terra.

Bè ho diu ja tota la gent:

¡Uy quina vida més *perra!*

A un apotecari que jo conech un corredor de vins va anarli á oferir una partida de vi de Málaga.

L' apotecari li va respondre:

—No, gracias, no 'n necessito. Ja me 'l fabrico jo mateix.

Y després de una petita pausa, afegeix, donantse tò:

—Aixís, al menos; sè lo que dono als meus parroquians.

EPÍGRAMAS.

Lo sastre Enrich s' exclamava ab l' Esteve de ca 'n Grana perque aquest may li pagava l' import de una americana.

—¿Quí l' ha feta? diu l' Esteve.

—Jo. ¿Per qué ho dius pastanaga?

—¿Per qué? La rahò es bèn mèva: aquell que la fa, la paga.

J. STARAMSA.

Era una nit que plovia, y anantme'n cap á retiro sento que 'm cridan, me giro y 'm trobo ab la Rosalía.

—Hola, ¿ahont vá?, me diu tot rihent.

—Mira, re, á casa á sopá: ¿y per qué riu?

—Perque va ab paraygua tant dolent.

—Aquest tò de mofa 'm cou, sápigja ja que se 'n riu, que aquest paraygua que diu no 'l porto sinó quan plou.

N. CASTELLÓ Y M.

Era un conde; un verdader conde; pero un conde tronat.

Un dia, no sabent de qué fer mànigas, agafa un collaret de brillants de la sèva senyora, se 'n va á una joyeria y diu:

—Miri, desmonti 'ls brillants de aquest collar, páguime 'n lo que valen y sustitueixils ab brillants falsos.

Lo joyer:

—Hola, ja 'l conech aquest collar.... y no puch servirlo.

—¿Qué vol dir?
—Res, que la sèva senyora va guanyarlo per má ja fa dos mesos.

Un botiguer de una ciutat del interior havia anat á pendre banys de mar, y al tornar á casa sèva, va dir á la sèva dona:

—Tú no has vist may 'l mar ¿veritat?
—No, responguè ella, y no per falta de ganas
—Tè, dona tè, diguè entregantli una ampolla.
—¿Y qu' es aixó?
—Una ampolla d' aygua de mar. Te li portada porque te 'n formis una idea.

Contan las crónicas que un frare predicava y á lo millor del sermò la major part del auditori estava pesant figas y roncant á tot drap.

De prompte 'l frare 's posa á donar lo crit de «¡foch! ¡foch!» La concurrencia 's desperta sobressaltada, y alguns preguntan:

—¿Ahont es lo foch?
—¿Ahont voléu que sigui! ¡Al infern! respón lo frare. Allá cremarán eternament los que mostran tant escassa devoció.

Cinch minuts després, tothom tornava á roncar.

Un pagés va perdre á la sèva dona y va quedar-se tranquil com si tal cosa.

Algun temps després, va mcrírseli una mula, y estava tant desesperat que donava cops de cap á las parets.

Lo rector del poble, al véure'l en aquell estat, tractava de calmarlo.

—Pero Pau—li deya—¿es possible que féu per una mula—es á dir, per una béstia—lo que no vareu fer per la vostra muller—es á dir, per una bona cristiana?

Y 'l pagés, mirantse'l de cap á péus, va dirli:

—Miri, Sr. rector, l' endemá de morir-se'm la Jepa, més de déu amichs van venirme á oferir un' altra dona; y lo qu' es de mulas, jo li juro que no vindrá un sol amich á oferirme'n cap.

Un senyor que tenia un criat molt curiós, estava un día escribint una carta mentres lo sèu doméstich, per sobre de l' espatlla anava llegint lo qu' escribia.

Se 'n adoná 'l senyor, y, fent lo dissimulat, es-criguè 'l següent párrafo:

«Moltas més cosas podría dirte; pero tinch un animal que 'm mira...»

Lo criat tornantse tot roig, s' enretira y diu:

—Ay, no senyoret; jo no veig res.

Cullit al vol en un carrer:

—Una gracia de caritat per la mor de Déu! diu un pobre á un senyor que passa. Apiádis de mí, senyoret; soch un pare ab tres criaturas...

Lo senyor respon:

—Miréu, mestre, jo 'n tinch cinch y no demano res á ningú.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Sa-ba-te-ta.*
2. ID. 2.ª—*Li-be-ral.*
3. ACENTÍGRAFO.—*Capàs-Capas.*
4. INTRÍNGULIS.—*Romanso.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*La trompeta de la sal.*
6. GEROFLÍCH.—*Per un punt no 's trèu la grossa.*

XARADAS.

I.

«Estimat Joseph Marsal: al rebre aquesta, sabrás com es cert que la total l' hem de fer y te 'n vindrás per la festa de Nadal.»

—Primera-dos, jo no tinch primera-segona-terça, y si aqueix día no vinch se pot dos-quarta per ferse y vindría 'l día cinch.

AGULETA.

II.

Una vocal la primera, la tercera es musical, y tè un auell la Total qu' es ferit de la hu-tercera.

J. TRUJOLS.

ANAGRAMA.

Una tot de una botiga ahí un tot me va robar; pero varen agafarlo y á la presó 'l van portar.

ANTONINO.

ACENTÍGRAFO.

Es ser pobre mon total, jutjint'ho total vostés. Era home de capital y m' hi quedat sense res.

S. UST.

CONVERSA.

(En una reunió:)

—Escolti ¿tè compromís, nena dels ulls rebufons per ballá aquests rigodons?
—Sí senyor.

—Doncas aixís

UNA OPINIÓ SOBRE LA MONEDA DECIMAL.

—Ja veuréu com ab aixó dels centèssims y mil·lissims jo hi sortiré perdent.

¿vindrà á ballá l' altre ab mí?
—¿Qué, 'l vals?

—Quin vulga vosté:
¿y ab qui 'n tè si 's pot sabé?
—Los dos ho havém dit aquí.

J. STARAMSA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1.—Consonant.
- 3 2.—Treball de gust.
- 2 4 3.—Per carnaval.
- 1 3 5 3.—Per un fusell ó canò.
- 3 1 2 6 5.—Mes del any.
- 1 2 3 4 5 6.—Nom de home.
- 1 4 2 2 3.—Femella de un animal
- 1 2 3 4.—Un home atrevit.
- 3 5 5.—Comestible.
- 5 3.—Nota musical.
- 6.—Vocal.

J. ABRIL.

TERS DE SÍLABAS.

... ..
.. ..
.. ..
.. ..

Primera ratlla: un idioma.—Segona: nom de dona.—
Tercera: una flor.

E. MOLIST Y FIGUERAS.

GEROGLÍFICH.

1 : 1
0 0 0 0
SON
BBBB
T
II
C. CC

CARMETA.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.